

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/7/2015
Identifikačné číslo spisu:	9511100143
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9511100143.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a členov senátu JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného V. K. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 24. septembra 2015 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 3. februára 2015, sp. zn. BB - 4T 41/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a Špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 3. februára 2015, sp. zn. BB - 4T 41/2011, bol obžalovaný V. K. uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce M. v presne nezistenom čase v mesiaci november roku 2009 v kancelárii starostu obce M. pred podpisom Zmluvy o dielo zo dňa 9. novembra 2009, uzatvorenej medzi obstarávateľom obcou M. v zastúpení starostom obce V. K. a zhotoviteľom S., so sídlom Z., V. X, IČO: XXX XXX XXX, v zastúpení konateľom spoločnosti Ing. L. L. v súvislosti s realizáciou stavebnej zákazky „Prestavba strechy a stavebné úpravy - budova kultúrno-spoločenského strediska M.“ si vypýtal úplatok vo výške 10 000 € od Ing. L. L., ako konateľa a jediného spoločníka spoločnosti S., s. r. o. za to, že táto spoločnosť danú zákazku vyhrala a že ju nechá zákazku zrealizovať, pričom sa s Ing. L. L. dohodol, že požadovaný úplatok bude vyplatený až po realizácii diela a preplatení v zmluve dohodnutej ceny za dielo a následne po tom, ako spoločnosť S., s. r. o. dňa 25. júla 2010 predmetnú stavbu ukončila a vykonané práce vo výške 104 300 € bez DPH vyfakturovala faktúrou č. 5/2010 zo dňa 8. júla 2010, túto faktúru obvinený ako starosta obce M. preplatil a vzápätí niekoľkokrát oslovil Ing. L. L. s požiadavkou, aby mu požadovaný úplatok vo výške 10 000 € vyplatil, pričom obvinený dňa 17.

septembra 2010 v čase o 09.15 hod. v priestoroch kaviarne hotela Detva v meste Detva na stretnutí s Ing. L. L. od tohto aj prevzal úplatok vo výške 10 000 €.

Za to bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol zároveň uložený peňažný trest v sume 3 000 eur s tým, že pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

A napokon podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený tiež i trest zákazu činnosti výkonu funkcie verejného činiteľa na dobu 4 rokov.

Proti vyššie citovanému rozsudku zahlásil hneď po jeho vyhlásení obžalovaný V. K. odvolanie, a to čo do viny ako i trestu, ktoré neskôr prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne zdôvodnil (č. l. 641-645 spisu).

Uviedol v ňom pritom, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a nedôvodné, a to z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a predčasnosti. Poukázal na históriu rozhodovania súdu prvého stupňa a závery odvolacieho súdu vyjadrené v jeho rozhodnutiach, ktorými zrušil napadnuté rozsudky v tomto konaní.

Namietal nezákonný postup súdu prvého stupňa, ktorý pri opätovnej zmene popisu skutkového stavu uviedol, že táto nie je takou podstatnou, aby mala za následok porušenie zásady zákazu reformatio in peius v zmysle § 337 ods. 2 Tr. por.

Ďalej namietal hodnotenie prvostupňového súdu, ktorý v tomto rozsudku dospel k záveru, že pokiaľ obžalovaný prevzal od svedka L. peniaze (10 000 eur), išlo o úplatok, nie o vrátenie požičaných peňazí obci. Tiež poukázal na skutočnosť, že prvostupňový súd sa dôsledne nevysporiadal s okolnosťami spochybňujúcimi hodnovernosť svedka L., a to napriek záverom uvedených v dôvodoch uznesenia odvolacieho súdu, sp. zn. 6 To 5/2014, z 26. augusta 2014.

Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí, pretože skutok nie je trestným činom.

Na podklade podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, primárne zistiť, že neprichádza do úvahy postup podľa § 316 ods. 1 Tr. por., či § 316 ods. 3 Tr. por., podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

b/ pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c/ ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

d/ ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a dospel k zisteniu, že súd prvého stupňa sa v danom prípade dostatočným spôsobom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, obhajoba obžalovaného nebola doposiaľ vykonanými dôkazmi bezpečným spôsobom vyvrátená, a teda napadnutý rozsudok treba považovať za predčasný. Treba tiež zdôrazniť,

súd prvého stupňa sa dôsledne nevysporiadal s pokynmi, ktoré odvolací súd uviedol v odôvodneniach svojich zrušujúcich uznesení.

Predchádzajúcim - zrušeným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 17. februára 2014, sp. zn. BB - 4T 41/2011, bol obžalovaný V. K. uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce M. v presne nezistenom čase v mesiaci apríli roku 2010 v obci M., v súvislosti so Zmluvou o dielo zo dňa 9. novembra 2009, uzatvorenou medzi obstarávateľom obcou M. v zastúpení starostom obce V. K. a zhotoviteľom S. s.r.o. so sídlom Z., V. X, IČO: XXX XXX XXX, v zastúpení konateľom spoločnosti Ing. L. L. v súvislosti s realizáciou stavebnej zákazky „Prestavba strechy a stavebné úpravy - budova kultúrno-spoločenského strediska M.“ si podvodne, predstieraním potreby vyplatenia úplatku, vypýtal sumu vo výške 10 000 € od Ing. L. L., ako konateľa a jediného spoločníka spoločnosti S. s.r.o., lebo bol v tom, že 10 000 €, ktoré mu v januári poskytol z rezervného fondu obce ako pôžičku je treba do tohto fondu aj vrátiť a svedok L. L. mu požadovanú sumu nevracal. Následne po tom, ako spoločnosť S. s.r.o. dňa 25. júla 2010 predmetnú stavbu ukončila a vykonané práce vo výške 104 300 € bez DPH vyfakturovala faktúrou č. 5/2010 zo dňa 8. júla 2010, túto faktúru obvinený ako starosta obce M. preplatil a vzápätí niekoľkokrát oslovil Ing. L. L. s požiadavkou, aby mu požadovanú sumu vo výške 10 000 € ako úplatok vyplatil, pričom obžalovaný dňa 17. septembra 2010 v čase o 09.15 hod. v priestoroch kaviarne hotela Detva v meste Detva, na stretnutí s Ing. L. L. od tohto aj sumu vo výške 10 000 € prevzal.

Za to bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol zároveň uložený peňažný trest v sume 3 000 eur s tým, že pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

A napokon podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený tiež i trest zákazu činnosti výkonu funkcie verejného činiteľa na dobu 4 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný V. K., ktoré smerovalo proti výrokom o vine a treste. Špeciálny prokurátor proti tomuto rozsudku odvolanie nepodal.

Podľa § 327 ods. 2 Tr. por. ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Tento zákaz zmeny k horšiemu sa netýka len trestu, ale všetkých výrokov vrátane skutkových zistení, právneho posúdenia skutku, prípadne aj ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj základ.

Vo vyššie uvádzanom rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo 17. februára 2014, sp. zn. BB-4T 41/2011, došlo na základe vykonaného dokazovania k zmene - úprave skutku oproti obžalobe.

Toto skutkové zistenie je nepochybne priaznivejšie pre obžalovaného, ako skutok uvedený v obžalobe.

Na absenciu odvolania špeciálneho prokurátora a tým vytvorenú prekážku - zásadu reformatio in peius, ktorá bráni budúcej zmene skutkového stavu v neprospech obžalovaného oproti tomu, ako bol ustálený vo vyššie uvádzanom rozsudku Špecializovaného trestného súdu (ktorý bol zrušený len na základe odvolania obžalovaného) upozornil odvolací súd už vo svojom uznesení, sp. zn. 6 To 5/2014, z 26. augusta 2014.

Podľa § 317 ods. 1 ... odvolací súd ... preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ...

Podľa § 311 ods. 2 Tr. por. odvolanie prokurátora ... musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytykajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Keďže špeciálny prokurátor odvolanie nepodal, je zrejmé, že úprava skutkového stavu súdom oproti obžalobe mu neprekážala, a tým založil prekážku zhoršenia skutkových zistení v nasledujúcich rozhodnutiach súdu.

Treba zdôrazniť, že skutočnosť, keď prokurátor nepodal odvolanie v neprospech obžalovaného má tiež za následok obmedzenú možnosť odvolacieho súdu odstrániť zistené nedostatky v tom smere, že nemôže rozhodnúť v neprospech obžalovaného vo všetkých výrokoch preskúmaného rozhodnutia.

Súd prvého stupňa však tento stav nerešpektoval, v teraz posudzovanom - napadnutom rozsudku sa vrátil späť ku skutkovému stavu, ktorý nekriticky prevzal z obžaloby, teda zmenil skutkový stav v neprospech obžalovaného (navyše bez vysvetlenia v dôvodoch napadnutého rozsudku). Tento jeho postup a rozhodnutie je v rozpore s platným zákonom.

K právnemu posúdeniu upravenej skutkovej vety (proti ktorej nepodal špeciálny prokurátor odvolanie) odvolací súd zaujal stanovisko už v odôvodnení uznesenia, 6 To 5/2014, z 26. augusta 2014 a preto odkazuje na jeho dôvody.

Súd prvého stupňa sa rovnako nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré spochybňujú hodnovernosť výpovedí svedka Ing. L., ktorý: 1/ vylákal od obžalovaného, resp. obecného úradu „pôžičku“ za účelom zaplatenia za výrobu a dodanie plastových dverí a okien, ktorú sumu minul pre seba, resp. svoju firmu; 2/ neuhradil faktúry za tieto okná a dvere výrobcovi a napriek tomu, že ich mal na tento účel požičané (viazané), minul ich na iný účel; 3/ uviedol zavádzajúce údaje ohľadom vyfakturovania hodnoty stavebných prác vykonaných firmou S., s.r.o.; 4/ bol právoplatne odsúdený za trestný čin skrátania dane a poistného - hoci už v súčasnosti je odsúdenie zahladené. Tieto nepochybne preukázané skutočnosti nasvedčujú, že svedok - agent má sklony podvádzať, klamať a páchať trestnú činnosť na základe podvodného konania. S týmto zistením sa nevysporiadal ani znalecký psychologický posudok zameraný na uvedeného svedka. Je treba zdôrazniť, že na potrebu vysporiadania sa s hodnovernosťou tohto svedka už odvolací súd poukázal vo svojich predchádzajúcich uzneseniach (tiež na ne odkazuje). Čo však nenašlo odraz v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa a v jeho odôvodnení.

S poukazom na vyššie uvedené, rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Pri novom prejednaní veci bude potrebné odstrániť vytýkané nedostatky, ako aj nedostatky uvedené v odôvodneniach predchádzajúcich uznesení odvolacieho súdu, ktorými boli zrušené skoršie rozsudky v tejto posudzovanej veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.